

**QUAN ELS
COMUNS SE'NS
COLEN A KASA**

•L'activisme es presenta a les eleccions

Sense V de Vivienda i el moviment antiglobalització no hi hauria 15M, i sense el moviment 15M no s'hauria donat la ramificació de candidatures sorgides des d'espais de la movilització local. A partir de 2013 apareixen partits polítics i plataformes creats o vinculats a membres del 15M i en endavant, algunes arribaran als governs municipals. L'aparició d'aquestes forces d'esquerra i progressistes canalitza les reivindicacions d'aquests moviments cap a polítiques electorals per assolir el govern, reforçant la democràcia representativa mitjançant la participació i les consultes. «Participació ciutadana», aquell procediment que, sota la direcció mediatora i negociant d'una administració, té la funció d'esmortir una possible oposició a un projecte oficial. Recordem ara com va ser de determinant la «participació ciutadana» per fer funcionar el model socialdemòcrata alemany d'estat keynesià. I com un nou partit anomenat Die Grünen (Els Verds), que en el seu programa representava la nova esquerra sorgida del maig del 68 -propugnava inicialment les concepcions de democràcia de base, de rotació en els càrrecs, de limitació de mandat, de funcionament assembleari- una vegada va minvar el protagonisme dels moviments socials, en va mantenir només l'estructura parlamentària del partit, convertint-se en un partit com qualsevol altre. Els Verds, des del govern federal a Berlín, van reproduir les formes que ells mateixos havien qüestionat o posat al menys en discussió. Tanmateix ja havien ajudat a debilitar els moviments de base i a buidar de contestació social els carrers d'Alemanya. La trajectòria dels Verds hauria de portar-nos a alguna reflexió: aquesta renovació de partits polítics i les seves propostes adreçades a «millorar» el sistema serveixen per una major operativitat del mateix. I és que els partits són part del problema.

El juny de 2014 es va donar a conèixer Barcelona en Comú (BeC) -inicialment anomenada Guanyem Barcelona-, plataforma política promoguda per l'ex-activista Ada Colau, amb l'objectiu de presentar-se a les eleccions municipals. En aquest projecte conflueixen els partits Equo, Esquerra Unida i Alternativa (EuiA), Iniciativa per Catalunya Verds (ICV), Podemos i Procés Constituent. Mentre que Podemos havia provat d'establir una connexió amb la indignació que mostrava el 15M, BeC va voler aprofitar l'oportunitat que era ser la principal herència de les Plataformes d'Afectats per la Hipoteca (PAH). Es presenten a les eleccions, assumint propostes de col·lectius socials com a pròpies sense aplicar-les una vegada han arribat al govern municipal, i per contra assolint posicions pactistes i oportunistes. En els següents anys veiem com aquests moviments socials han perdut espais d'acció, han estat apartats, subordinats o cooptats pel nou govern, que farà concessions a alguns col·lectius buscant la pau social. Així Ada Colau deixa d'actuar com a activista per a actuar amb la disfressa èpica d'AlcalDessa, identificant-se sovint amb l'esperit del primer maragallisme. El govern dels comuns va crear expectatives i esperances en amplis sectors, esperances que, al poc de caminar, van ser traïdes en constatar que les polítiques de BeC anaven encaminades en certa manera a reconciliar i integrar en la reproducció del capital.

Llavors ¿qui compon aquests «bons» governs afins a l'activisme social autònom i anticapitalista? A l'estat espanyol els partits i sindicats van ser legalitzats pel franquisme que va mantenir intocable el seu aparell buròcrata, una representació democràtica de la dictadura que tenia lloc quan a la resta del món el parlamentarisme ja no era més que una paròdia. Els professionals de la política podran fingir representar diferents opcions d'un mateix ordre mentre representen interessos particulars, podran introduir canvis a l'escenari polític sempre que no afectin al mercat capitalista mundial -que és a on veritablement es dirigeixen els interessos de la classe dominant. Tots els partits

pertanyen a l'ordre burgès. Nosaltres no coneixem ni estats ni governs que permetin l'existència de realitats que no siguin controlades o administrades per ells mateixos, i diem que a l'entrar en contacte amb les seves estratègies de poder i acumulació es corre el risc de que l'autonomia dels moviments de base es vegi instrumentalitzada, prenent el rol de corretja de transmissió de decisions preses en instàncies superiors, de reivindicacions corporatives o de pràctiques clientelars. Aquesta esquerra administradora del poder polític funciona d'acord als interessos de partit i tindrà en compte els moviments socials, tant com els puguin utilitzar per arribar al govern.

·A la conquesta dels centres socials

Dins de sectors propers als comuns i, com no dir-ho, des de la universitat, es discuteixen estratègies per a immiscir-se en espais alliberats, estudiar-los amb la idea de recuperar la lluita en benefici propi. Una de les idees més esteses és la d'aconseguir una normativa adreçada a convertir en béns comuns els centres socials okupats. A Barcelona, BeC ha estat intentant d'una banda legalitzar CSO's concrets que els hi servissin de referents per a aquesta mena de polítiques, i de l'altra, modificar lleis per crear les condicions per legalitzar espais okupats sota un règim jurídic especial. Per suposat, també mobilitzen a l'acadèmia per estudiar precedents a nivell internacional, els marcs legals existents que es podrien fer servir, l'evolució històrica de negociacions entre moviments i institucions, etc... Sembla que busquin encarnar aquelles paraules d'Artur Mas al parlament poc abans del 9N quan va deixar anar allò de «la tasca dels bons polítics és soldar la legitimitat amb la legalitat».

Però és que a nosaltres ens agraden les lladres i no els senyors. És a dir, als i a les desheretades d'aquest món tant se'ns en dona que políticament, judicialment i socialment es consideri l'okupació un crim, que estigui tipificada com a delicte, per cert al costat d'altres activitats, com robar, fer frau, etc, amb les que en certa forma estem agermanades. No podem estar d'acord en allunyar-nos d'aquestes altres pràctiques considerades delictives i salvar l'okupació, deslliurant-la del seu estatus de crim. El que segur, segur volem, és que no tinguin una pena assignada. Perquè evidentment l'okupació està legitimada, varies dècades de lluita ho corroboren, lluites contra els propietaris, la policia, als carrers i als jutjats.

Afortunadament hi ha col·lectius que no creuen necessari festejar amb els partits per avançar en els seus projectes, que busquen crear espais de llibertat, on construir autònomament, on bregar per l'emancipació social, amb independència de l'estat, dels governs de torn i dels partits burgesos, i també dels partits i grups d'esquerra. Sembla clar que si no volem caure en les urpes de les institucions estatals no podem seguir batallant de la mateixa manera que abans d'aquests governs dels comuns. La situació actual fa necessària la invenció de noves formes que evitin tant la cooptació com la marginalització dels moviments, ¿o potser hauriem de fomentar precisament la marginalitat, mantenint-nos al marge, eixamplant les esquerdes d'un sistema del qual ens hi volem sortir? Aquest nou context és l'oportunitat per a la creació de noves capacitats, noves pràctiques i nous conceptes.

·Alguns casos d'algunes kases i d'altres espais okupats

Durant el mandat de Barcelona en Comú a l'ajuntament de Karcelona han estat desallotjats alguns projectes okupats sent l'espai propietat municipal, i d'altres de propietat privada han rebut pressions directament o indirectament per part d'aquest ajunta-fems.

·CSOA Transformadors

El mes de juliol de 2015 s'okupa al carrer d'Ausiàs Marc un edifici municipal que havia sigut des dels anys 80 un centre cívic de joves, i que portava sense activitat 7 anys. El projecte es defineix des d'un principi com un Centre Social Okupat Anarquista. Aquesta és la primera okupació d'un edifici propietat del consistori que li toca gestionar al nou equip de govern de Barcelona en Comú. L'ajuntament, que no tenia cap pla per l'espai fins el moment, anuncia a correu que té previst un projecte -més endavant, una vegada desallotjat Transformadors, l'ajuntament explica la proposta que consisteix en reprendre el projecte de l'ajuntament de CiU amb l'alcalde Trias. El regidor de Cultura d'aquell moment, Jaume Asens, fa aproximacions en un parell d'ocasions a títol individual, presentant-se com algú que pot intermediar, i per explicar que el lloc és problemàtic però que es podria buscar un altre espai propietat municipal que no generés conflicte. Per part de l'assemblea del CSOA es decideix que no interessa pactar. Durant els 9 mesos que va durar l'okupació, tota comunicació oficial fou en aquest sentit, sortint la qüestió de possibles negociacions de manera informal o amb l'aparició de Jaume Asens o a través de l'advocada del CSOA. En menys d'un mes l'ajunta-fems obre un expedient de desnonament i envia una carta a l'espai indicant que ha de quedar buit, mentre que extraoficialment continua manifestant que intentarà negociar la situació perquè el desallotjament no sigui immediat i trobar una sol·lució. Si més no, tot molt ambigu. El més probable és que en aquells moments el consistori estigués valorant a què s'enfrontava políticament, i que estigués estirant una mica aquest temps per retardar el moment de conflicte. Plantegen que per mesures de seguretat necessiten comprovar en quin estat es troba l'edifici, que s'ha de fer una inspecció. Des del CSOA exigeixen que se'ls informi de la data de desallotjament, creuen que el que vol l'equip de govern és tenir una excusa per fer pública la raó per la que els fan fora, buscar arguments com que l'espai no compleix els requisits de seguretat o estructurals. Enmig d'aquesta discussió desallotgen el CSOA Transformadors el 4 d'abril de 2016, l'ajuntament els hi escriu per dir que els hi sap greu que s'hagi precipitat. El cert és que una vegada van confirmar

que hi havia un sector que estava en contra del CSOA i que les forces del mateix potser no eren tan perilloses van tirar pel dret. Després del desallotjament va quedar tancat el procés sense haver de pagar cap multa, però temps més tard un company del CSOA va rebre una notificació que li exigia cobrir les despeses pel consum d'electricitat durant els mesos d'okupació, que arribava a uns 2000€. Resulta que mentre l'espai havia estat buit i inactiu, l'ajuntament havia estat pagant per despeses d'electricitat contractades uns 200€ al mes, el que el CSOA Transformadors haguès consumit era una misèria comparat amb 7 anys de no consum però negoci per Endesa. De seguida que van desallotjar van començar a enderrocar. A dia d'avui l'espai, en mans del Districte, continua inactiu.

·La REA. Residència d'Estudiants Autogestionada

El mes de març de 2016 s'okupa un edifici municipal al barri del Raval amb la idea de fer una residència d'estudiants i un CSO. Tot i que el projecte no està prou concretat la necessitat habitacional accelera l'okupació. S'escull l'antiga escola d'adults Francesc Layret que estava en desús des de l'any 2007 i en estat d'abandonament des del 2011. El primer dia que es fa pública l'okupació el Districte de Ciutat Vella es posa en contacte i informa que l'edifici té problemes estructurals i que la gent que l'okupa ha de marxar. Quan se'ls hi demana l'informe que ho testimonia, la resposta des de l'ajuntament és que aquest informe ha desaparegut. Es van personar els bombers que van fer una diagnosi de l'espai i van determinar que no hi havia perill d'esfondrament. D'aquesta primera conversa amb el Districte es va concretar una reunió, de la que es va sortir amb un acord: Es podrien quedar a l'espai fins que als 2 o 3 anys s'iniciessin les obres del projecte d'escola de músics.

**Parada de llibres okupant la Plaça Orfilia al costat del kiok okupat de st. Andreu.*

Les condicions que posa el consistori són: 1. Que es respectin els drets humans. 2. Que no s'organitzin festes. 3. Que deixin entrar als seus tècnics aparelladors i arquitectes perquè necessiten fer un informe per elaborar el projecte. No totes les persones de la REA entenen aquestes converses de la mateixa manera. Hi ha qui les vol fer per allargar el procés i hi ha qui vol acceptar el compromís de marxar. Van tenir varies reunions en el temps que va durar l'espai i varies visites dels arquitectes. En una conversa, a la primavera del 2017, el Districte informa que segons els tècnics l'edifici està en perill i es pot ensorrar, i marca la data del 28 de juny perquè els/les ocupants marxin. La REA es nega a marxar i comença a preparar un contra-informe. L'ajuntament argumenta que només acceptarà un Certificat de Solidesa. Desallotgen la REA en un primer moment l'1 de desembre i és reocupat al cap de 10 dies, tornant a ser desallotjat el 8 de gener de 2018 amb càrregues i gasejats per part de la Guàrdia Urbana contra els/les estudiants i veïns/es que s'hi troben concentrats. Tapien immediatament l'edifici i en els següents temps no es fan obres fins que l'1 de maig de 2019, dins els actes del primer de maig llibertari, es reokupa la finca i es rebateja com a CSO MayDay.

·Kiosk Okupat a st. Andreu.

El 23 d'abril de 2016 s'okupa un quiosc propietat de l'Ajuntament amb la idea d'obrir cada dissabte per difondre la cultura popular i que la gent torni als carrers i a gaudir de les relacions de veïnatge. A les poques setmanes d'obrir el Kiosk la Guàrdia Urbana (GU) fa un informe en contra de l'activitat i pren identificacions. A títol personal el cap de seguretat de la GU del Districte ofereix una cessió en precari i fer les reformes necessàries, alhora que assegura que no hi ha cap denúncia interposada. La resposta del Kiosk és no acceptar cap subvenció ni arranjamant, doncs el que volen és que els hi deixin tranquils. Una setmana després d'aquesta conversa se n'assabenten per casualitat que hi ha obrers de l'ajuntament al Kiosk, amb presència de la GU, amb la intenció d'enderrocar-lo. Es fa una concentració que atura l'enderrocament i també un grup de solidàries es dirigeix al Districte a pressionar. Com a resposta a la situació viscuda s'okupa també el Kiosk del costat i s'amplien els metres il·legals de paradeta al carrer. El Kiosk Okupat obre tots els dissabtes a la Pl. Orfila del Palomar.

·Blocs okupats del carrer del Pont

A l'agost de l'any 2015 un grup de gent okupa la casa ubicada al número 4 del carrer del Pont, una finca abandonada que havia estat okupada amb anterioritat. Es tracta d'un edifici que l'ajuntament de Barcelona ha adquirit mitjançant expropiació, per fer un equipament cultural. Ràpidament apareixen tècnics i representants institucionals –entre elles, la ex-regidora del Districte de sant Andreu- i en les converses informen que no tenen cap pla definit ni factible per a l'edifici i que els hi està bé que mentrestant se li doni un ús. El consistori ofereix la possibilitat d'arribar a alguna mena d'acord mitjançant un ajut econòmic o tècnic de cara a les reformes, alhora que paral·lelament inicien el procés administratiu de desnonament. La decisió del col·lectiu de gent que hi viu és la de no arribar a cap tipus de pacte, però sí mantenir converses, creuen que mentre durin les negociacions no hi haurà desnonament. L'ajuntament també manté converses, però d'un altre caire, amb un veí que no havia marxat per l'expropiació, en aquest cas el pressionen i assetgen perquè marxi. Posteriorment, d'altres persones accedeixen al número 2 del mateix carrer amb intenció d'entrar-hi a viure, i s'okupa

també la finca número 6 amb l'objectiu de crear un hort comunitari. Es treballa en totes les cases per a arreglar diferents problemàtiques derivades del desús, invertint-hi temps, esforç i diners per a mantenir els edificis en bones condicions. Es mantenen les reunions amb els representants de l'administració en les que els tècnics parlen del valor històric dels edificis i de la intenció de realitzar un projecte en l'espai, de fer un punt d'informació turístic i un alberg, el que fa pensar que s'estan projectant unes instal·lacions turístiques. Finalment, el Districte planteja una sortida pactada de la casa: ofereix la cessió de 4 pisos del bloc de la dreta, i buidar la casa de l'esquerra. Vol també que entrin els seus tècnics per a fer un informe. La resposta dels habitants és no acceptar l'entrada dels tècnics de l'ajuntament i per contra demanar un informe a Arquitectes Sense Fronteres. Un dia sense previ avís apareixen les excavadores per enderrocar les naus de la part de darrera, d'on agafaven l'aigua i on hi vivia una altra persona. Es va fer una convocatòria per frenar l'enderroc, es van poder aturar les obres i finalment es va haver de remodelar el pla urbanístic, reconvertint aquell espai en una plaça. Mentre va durar la negociació va estar aturat el procés administratiu de desnonament però una vegada les converses es van tallar, es reprén el procés. Finalment hi va haver una data oberta de desnonament, que es va fer efectiva l'11 de gener de 2017. Els habitants es pugen a la teulada per oposar-se al desallotjament. La guàrdia urbana els va denunciar per resistència però finalment es va arxivar. Van fer una manifestació pel barri per denunciar públicament els fets. Les cases segueixen buides. Hi van posar alarma. En teoria els van desallotjar perquè l'ajuntament tenia un projecte i tenia pressupost per dur-ho endavant, però després de més de 2 anys els blocs del carrer del Pont continuen tapiats i en desús.

·L'Hort del Xino

El 27 de juny de 2009 amb la idea de fer una horta comunitària i un espai veïnal, diversos col·lectius del barri del Raval okupen un solar, propietat de la família Sande Couto, al carrer Reina Amàlia 11, espai que havia albergat entre els anys 2004 i 2007 l'habitatge okupat i el CSOA RuïnAmàlia. Així va néixer "L'Hort del Xino". Des de llavors, va funcionar com un espai obert on dur a terme activitats relacionades amb l'agricultura com d'altres actes culturals i polítics. Durant gairebé 8 anys no es va produir cap denúncia per part de la propietat ni del veïnat. El mes de novembre de 2016, arrel d'una queixa per la suposada presència de rates presentada per l'administració de finques d'un dels edificis veïns, un inspector de l'ajuntament es va presentar a l'espai i desde fora, sense entrar-hi en cap moment, i obviant el graffiti que ocupava tot el mur del carrer que deia clarament «L'Hort del Xino», va decidir denunciar la propietat legal de l'espai. El 14 de febrer de 2017, emparant-se en aquesta denúncia, i amb l'excusa de desratitzar l'espai, la propietat del solar fa entrar maquinària i destrueix per complet l'hort. Això no era més que una excusa per a intentar dur a terme un desallotjament il·legal. Davant de la concentració de gent solidària, la propietat acaba mostrant la denúncia de l'ajuntament que els insta a netejar sota amenaça de multa. Cal esmentar que mai van demanar les llicències corresponents per dur a terme la desratització, la destrucció de l'horta i les obres. L'ajunta-fems de BeC va intentar tancar l'expedient el més ràpid possible, va extraviar documentació i en tot el procés va ocultar informació. Amb anterioritat, el col·lectiu de les Horteres del Xino havien rebut visites de gent que els hi oferia diners per marxar de l'hort, arrel de la seva negativa a anar-s'hi van haver coaccions, es van trobar la porta tirada a terra i algunes destrosses a l'interior. Després de la destrucció de l'hort decideixen recuperar l'espai, aconsegueixen aturar un intent de tapiar la porta d'accés a l'hort i inicien la seva reconstrucció. Paral·lelament les usuàries de l'espai sol·liciten a l'ajunta-fems tota

la documentació, es personen al·legant interès legítim i el 21 de març tramiten una querella contra la propietat per un delict de coaccions i un altre de danys, querella que finalment no prosperarà. El Districte s'ofereix a mediar. Es donen una sèrie de trobades entre el col·lectiu i els consellers tècnics, amb la regidora de Ciutat Vella, Gala Pin i amb serveis jurídics. A les reunions els representants de l'administració són receptius, es mostren afectats per la situació, després entren als seus despatxos i se'ls hi oblidia. El col·lectiu fa dues propostes a l'ajuntament: que requalifiqui els terrenys o que compri el solar. La idea és seguir okupant l'espai i gestionar-lo sigui qui sigui el propietari. Van fer instàncies, van adjuntar documentació, i tot i estar l'administració obligada a contestar en un mes, mai van rebre resposta. Des de la primavera viuen diferents intents de fer-

les fora, els hi tapien i aconsegueixen aturar l'obra, els hi solden les portes i tornen a entrar-hi, fins que el matí del 27 de novembre de 2017 una comitiva de la propietat, escoltada pels mossos trenca el cademat i entra, sense cap ordre judicial, entren amb una llicència de l'ajuntament que els hi permet fer unes cates del sòl per poder presentar el projecte urbanístic. A finals de novembre i al mes de desembre, el col·lectiu no tenia prou força humana i no van poder reokupar perquè no podien fer les permanències. La propietat després del desallotjament va contractar dos segurates 24 hores durant unes quantes setmanes. L'espai avui en dia continua tancat.

**Edifici del Carrer Pont, tapiat després del desallotjament.*

OKUPACIÓ QUE CEDEIX ES SUICIDA

·Ara més que mai, okupa tu també

Actualment l'okupació és una pràctica realitzada per gent de diferents tradicions, amb diferents objectius i formes d'entendre-la. Hi ha qui okupa per necessitats individuals o familiars, o qui ho fa per conviccions polítiques; Hi ha qui es defineix com a «okupa» i d'altres no; Hi ha qui té la voluntat de construir comunitat o qui veu una manera provisional d'aconseguir un sostre; Hi ha qui considera l'okupació com una eina contra la propietat privada i qui veu una forma de demanar a l'administració habitatge digne i accessible; Hi ha qui busca l'estabilitat de l'espai arribant a un acord i qui es resisteix amb totes les seves forces a un desallotjament.

L'okupació és un mitjà, mai un fi. Té una força tremenda: Assenyalava l'especulació immobiliària i la gentrificació que destrueixen barris sencers, expulsant a veïns de tota la vida, gent sense recursos i migrants; Posa l'accent en donar resposta a la dificultat d'accedir a un habitatge i a espais comunitaris; I al mateix temps, es creen al seu voltant, xarxes i relacions socials capaces de transformar la quotidianitat.

Des de l'Oficina per l'Okupació de Barcelona entenem l'okupació com una eina que qüestiona el principi de propietat, i per tant, la desposseïció. L'okupació mostra una manera d'atacar per conquerir les nostres peticions concretes, sense esperar. Els centres socials okupats (CSO's) ens ensenyen a reapropiar-nos, a resistir, a crear. Defensem viure d'aquesta manera, poder desenvolupar els nostres projectes autònoms, més enllà de la legalitat, nosaltres parlem d'un altre lloc que habitar, d'altres relacions, d'altre Vida, i és fonamental no perdre aquestes arrels en el diàleg o en la confrontació.

·Davant d'un pacte, què és una victòria i què és un fracàs?

Tot i que la legalització és comuna al moviment d'okupació d'altres països, a l'estat espanyol no és un fet freqüent i és considerat un afebliment del moviment. Entre lxs que pacten i lxs que no pacten s'augura una possible separació, com va succeir en d'altres indrets d'Europa, diferenciant entre okupes bonxs i dolentxs. La legalització pot afectar negativament a d'altres experiències i fer més fàcil tant els abusos dels propietaris com els desallotjaments.

Mantenir converses amb la propietat o iniciar una negociació poden servir com a estratègia per guanyar temps i aconseguir més informació. Però mentre que les converses no comprometen a les parts, en les negociacions l'objectiu és arribar a un acord entre lxs interessadxs. Així, la decisió de legalitzar un CSO, competeix únicament i exclusivament a les persones que el gestionen o que viuen en ell? Dificilment una negociació serà equitativa quan no es fa entre iguals, veiem com la majoria de vegades l'administració pretén mostrar-se dialogant de cara a l'opinió pública però el cert és que no comparteix en absolut les propostes d'autogovern dels

espais alliberats. A l'entaular-se una negociació entre l'administració i un espai okupat és fonamental que s'obri un debat de forma pública, d'altra manera, el procés pot ser conduït dòcilment pels professionals de la política. L'hermetisme al voltant de les converses denota desconfiança del grup negociador en la resta de companyes, por a ser jutjadx i/o rebutjadx, i possibilita que prevalguin els criteris particulars i interessos personals. Aquest secretisme als pactes és una condició imposada per les institucions per tractar d'amagar els seus tripijocs i afavorir la separació entre lxs que okupen. A Karcelona, una negociació pot portar la conseqüència pel projecte okupat de quedar-se pràcticament sol, en el que a suport per part de moviments socials anticapitalistes es refereix, i recolzar-se en col·lectius integrats o recuperats per l'ajuntament pel seu gran projecte de ciutat-mercaderia amb tints «alternatius».

És previsible que durant les converses per legalitzar un espai alliberat apareguin problemes interns en el si del projecte i sigui prou difícil arribar a un consens fort -entre aquellxs que volen salvaguardar allò conquerit, entenent la cessió com una oportunitat per a garantir el projecte, i aquellxs que aposten per la confrontació, no reconeixent com a interlocutors a l'administració pública perquè seria traïr la pròpia trajectòria-. Massa sovint en aquesta controvèrsia una part del col·lectiu acaba marxant, presumiblement aquellxs que s'oposen al pacte, per deixar via lliure a un acord i a la continuïtat de l'espai. Una vegada s'ha negociat, és qüestió de temps que els continguts i la línia política del projecte originaris quedin distorsionats, a conseqüència dels nous aliats institucionals. A la pràctica, l'autogestió es va perdent i l'espai es converteix en una espècie de centre cívic que dona un servei a la comunitat i gaudeix de l'amistat de l'opinió pública. Com desenvolupar un projecte autònom col·laborant amb les institucions? La pràctica de reunir-se amb els governants consegueix moderar les postures més antagoniques. S'acaba acceptant qualsevol tipus de proposició, per molt allunyada que estigui dels principis d'autogovern, autonomia i anticapitalisme. Obtenir convenis d'ocupació de l'espai després de negociacions i pagar un lloguer dona certa estabilitat mitjançant el contracte i la transacció econòmica, però quines garanties reals existeixen de pervivència del projecte? Mentre que cada metre de la terra tingui amo, no hi ha cap espai segur, sempre poden expulsar-te del lloc que habites, que utilitzes, tant si el va construir la teva família amb les seves pròpies mans com si vas signar una hipoteca o un contracte de lloguer, la propietat és un robatori i els propietaris disposen dels mitjans per desallotjar-te, ja sigui mitjançant una expropiació, amb «matons», o judicialment per impagament de quotes o finalització de contracte.

Un argument que s'escolta sovint a l'hora de justificar la legalització a Karcelona és que no podem extreure conclusions del que ha passat en d'altres països perquè són contextos diferents. Quan es fan comparacions existeix el perill de caure en un anàlisi atemporal i descontextualitzat, però negar-se a aprendre d'altres experiències és caminar a les palpentes. De la mateixa manera que els encerts d'altres indrets han de servir-nos d'inspiració, les errades comeses arreu són una font per beure i nodrir-se. Tot i tenir en compte la situació d'altres països d'europa, preferim pensar que el fantasma de la despolització encara no recorre tota la península doncs es donen casos en els que l'administració, davant la força dels projectes, decideix retirar-se i no optar per la via del desallotjament (com a exemple el Centre Social Autogestionat Can Vies que el 2014 va viure un intent de desallotjament i enderroc parcial per part de l'ajuntament de Karcelona).

D'altra banda, des del moviment veïnal s'han dut a terme processos de negociació amb l'administració per aconseguir la cessió d'un espai que no han generat cap enfrontament entre les diferents postures, al no plantejar-se com una alternativa a les okupacions sinó com una via pròpia dels moviments que ho impulsen. Des d'un punt de vista estratègic hi ha qui planteja que és possible desenvolupar un projecte autònom i gestionat des de la participació veïnal i al mateix temps cooperar amb les institucions. Remarquen que l'important és que les condicions de col·laboració quedin establertes amb total claredat i respectin l'autonomia del centre en la definició i gestió del projecte.

-Acceptar la derrota sense lluitar.

Si concebem la pràctica de l'okupació com una acció contrària a l'existència de la propietat privada (pilar del capitalisme, de l'estat i del patriarcat) llavors no admetem cap tipus de negociació, això suposaria acceptar les regles del joc, la legalitat vigent imposada perquè pugui funcionar la dictadura de la minoria que té el poder, i això seria acceptar la derrota sense lluitar. Pensar en donar un marc legal a una situació que conscientment subverteix la legalitat significa pretendre per dret allò que ja s'ha aconseguit de fet. Dret, aquell instrument de regulació i normalització de les societats modernes.

Un pacte consisteix en capitalitzar l'amenaça creada pel moviment, el que requereix l'existència prèvia d'un conflicte. Al reduir l'enemistat sobre el grup mitjançant el pacte, es deixa aïlladxs a lxs companyes que no volen o no poden accedir a la negociació. I tot i sentint-se menys insegurxs, els que volen legalitzar-se també seran reprimidxs en la mesura que les seves accions esdevinguin una amenaça per l'ordre públic i la llei. De què serveix, llavors? La legalització és una forma més d'acabar amb els espais okupats, exactament com el desallotjament, però amb l'afegit que a molta gent li costa més posicionar-se clarament en contra. L'administració pot utilitzar la negociació, no per arribar a un acord amb la gent concreta sinó per marginalitzar i criminalitzar la resta. Amb un govern d' «esquerres» a Barcelona, aquest podria tractar de gestionar el conflicte, portant a terme una política per aconseguir un pacte «exemplar» amb alguns sectors de l'okupació i deixar aïllat al sector més radical que no vol negociar, és a dir, generar una divisió al moviment.

Com va aparèixer en el text de convocatòria a una assemblea interna (febrer 2018) per a tractar les possibles legalitzacions a Barcelona:

«Creiem que aquests processos de negociació són la continuació del que ha sigut el paper de l'esquerra institucional des del franquisme com a manera d'endolcir les relacions socials, tant en la vessant política com en l'econòmica. En aquest sentit, l'èmfasi no és tant en el pacte amb l'administració en sí sinó que aquest no és fruit de cap procés de lluita, com a molt d'una mistificació de la mateixa. Durant els últims 30-40 anys, hem pogut veure tant en l'àmbit laboral com en el veïnal que la cultura de lluita que portés a millores socials s'ha anat transformant en la cultura dels despatxos, de la gestió. És evident que un pacte produït per una lluita ajuda a generar una cultura de lluita, mentre

que un pacte fet a partir de política de despatxos reproduïx la cultura de la política institucional. Els processos de legalització dels espais okupats que s'estan donant a Barcelona actualment, i KM n'és un exemple, clarament no generaran cap dinàmica de lluita.»

Als anys 90 el moviment per l'okupació aposta no tant per establir espais sinó per visibilitzar una crítica radical a les dinàmiques de l'estat, mantenint la tensió social i política, rebutjant la intermediació institucional des de la concepció de l'autonomia social. Actualment conviuen a la ciutat de Barcelona diferents filosofies, la corrent que considera més important la dinàmica de xoc davant les institucions, la posició que defensa l'ús d'estratègies mixtes que combinen confrontació amb la capacitat de produir efectes, i la vessant més involucrada en campanyes pel dret a l'habitatge. Aquí plantejarem que algun moviment ha de desobeir i no reconèixer les institucions públiques, i que aquesta amenaça de combat obert contra l'estat serveix també com a mesura de pressió i de producció de certa por al conflicte pels que governen i contribueix a que puguin obrir-se espais de conquesta mitjançant mediacions institucionals (com a exemple la reivindicació de Can Batlló al barri de La Bordeta i Sants).

•Alliberar la vida colonitzada per la mercaderia.

A Barcelona, paral·lelament a les okupacions, sempre han existit espais legals o més segurs amb els que es comparteixen valors o pràctiques, aquells que acullen una editorial o una ràdio, un espai de salut o de criança, un taller artesanal o una cooperativa... De la mateixa manera, els CSO's de la ciutat són espais on s'han imbricat moltes altres lluites socials, com la lluita obrera, el transfeminisme, l'ecologisme, les lluites indígenes, de les persones preses... i aquestes altres lluites donen recolzament a l'okupació. És vital crear xarxes socials i infraestructures col·lectives de suport, aquestes relacions ens ajuden a sobreviure. Volem tenir present que la seqüència okupació-desallotjament-okupació amb la consegüent mudança, és un cicle esgotador, encara més si hi ha resistència al desallotjament i repressió per la mateixa. Això sumat al cicle vital de cadascunx, l'envelliment, el tenir persones a càrrec, la manca de salut física i mental, ens condicionen a l'hora de prendre decisions i actuar.

Però podem encarar, d'una manera àmplia, els processos de negociacions entre l'administració i els espais okupats buscant claus per portar un funcionament subversiu, practicant l'afinitat informal i una total horitzontalitat. No sotmetent-nos al curs marcat per les lleis penals. Combinant les nostres percepcions per desemmascarar fàcilment allò que ens determina i ens oprimeix, i tenir la força d'oposar-nos. Reapropiant-nos. Reduint el cost de la vida, compartint les infraestructures i les eines d'ús quotidià. Socialitzant els nostres coneixements, aprenent les unes de les altres per acabar sent més polivalents i autònomes. L'autogovern necessita de la màxima llibertat per poder créixer.

Fent tractes s'infravalora la lluita que s'ha portat a terme per defensar la possibilitat d'okupar i l'autonomia guanyada a Barcelona. Tanmateix és important ésser conscient d'altres lluites que existeixen més enllà de l'okupació i per això no es pot perdre de vista, a l'hora de pactar amb l'administració, el mapa general de les seves polítiques i les situacions abusives que d'elles es deriven. En resum, el poder recupera als elements moderats i, mitjançant aquesta divisió, trenca el moviment a l'hora que reinventa el funcionament del sistema. Davant la recuperació institucional d'elements conflictius del municipalisme i l'independentisme, ha crescut el cost que comporta assumir

plenament la nostra enemistat envers l'estat. Dit això, patir la repressió no és cap garantia de la nostra radicalitat. En alguns casos hem vist discursos radicals i actituds de merda, mentre que en d'altres hem vist discursos conciliadors acompanyats d'actituds atentes i combatives, de què serveix autoproclamar-se qualsevol cosa que la pràctica no confirma? Definitivament, algun moviment ha de plantar-se i visibilitzar una confrontació més directa a les dinàmiques de l'estat, amb la pràctica de l'acció directa i lluitant per influenciar les movilitzacions a partir de la nostra perspectiva, la de l'okupació com una eina pel canvi social.

**PER UNA
OKUPACIÓ
LLIURE I
SALVATGE.**

**OFICINA PER L'OKUPACIÓ
MAIG, BARCELONA 2019**

